

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักกีฬาที่มีความสามารถสูง และประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬา ควรมีองค์ประกอบ ที่มีผลต่อความสามารถของนักกีฬา ทั้งในขณะฝึกซ้อม หรือแข่งขันกีฬา ดังนั้น องค์ประกอบแรก คือ สมรรถภาพทางกาย นักกีฬาสามารถสร้างสมรรถภาพทางกายด้านต่าง ๆ เช่น ความแข็งแรงและความทนทานของกล้ามเนื้อ ความทนทานของระบบไหลเวียนโลหิต ความอ่อนตัวและความว่องไวให้อยู่ในระดับสูง องค์ประกอบที่สอง คือ ทักษะ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญโดยตรงของการแสดงความสามารถด้านกีฬา เป็นดัชนีที่แสดงถึงคุณภาพของความสามารถของนักกีฬา ดังนั้นทักษะจึงอาจเป็นคำพยากรณ์ความสำเร็จในการแสดงความสามารถในการเล่นกีฬาได้ และองค์ประกอบที่สาม คือ สมรรถภาพทางจิต นักกีฬาที่มีความสมบูรณ์ทางร่างกาย และระดับทักษะ เท่ากัน ผู้ที่มีสมรรถภาพทางจิตที่สมบูรณ์สูงกว่าจะเป็นผู้ชนะ ทั้งนี้เพราะว่าในขณะที่แข่งขันกีฬา นักกีฬาต้องควบคุมความวิตกกังวล ต้องมีสมาธิ ต้องการแรงจูงใจ มีการตั้งจุดหมาย รู้จักใช้กลยุทธ์ และอื่น ๆ สำหรับสมรรถภาพทางจิตนั้น จิตวิทยาการกีฬา เป็นสาขาหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักกีฬาให้พร้อมที่จะแข่งขันสามารถที่จะใช้สมรรถภาพทางกาย และทักษะที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬา (ศิลาชัย สุวรรณธาดา, 2532)

จิตวิทยาการกีฬา คือ การศึกษาแขนงหนึ่งที่นำเอาหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การกีฬา เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักกีฬามีความสามารถสูงขึ้น หลักจิตวิทยาที่นำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การกีฬา ได้แก่ จิตวิทยาแรงจูงใจ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาบุคลิกภาพ จิตวิทยาสังคม และอื่น ๆ (ศิลาชัย สุวรรณธาดา, 2532)

จิตวิทยาสังคม เป็นสาขาหนึ่งของจิตวิทยาที่มุ่งศึกษาพฤติกรรมของแต่ละบุคคล (Individual) อันเป็นผลเนื่องมาจากตัวกระตุ้นทางสังคม (Social Stimuli) ซึ่งอาจเป็นเหตุการณ์ หรือคน หรือสถานการณ์อะไรก็ได้ เพื่อที่จะหาทางทำความเข้าใจต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ หรือปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีการศึกษานับหัวเรื่องของจิตวิทยาสังคม ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการกลุ่ม มีการศึกษาเกี่ยวกับ การวิจัยข้ามวัฒนธรรม ความแออัด และระยะห่างระหว่างบุคคล จิตวิทยาสภาพแวดล้อม กระบวนการกลุ่ม การวิจัยเกี่ยวกับกฎหมาย และอาชญากรรมและประเด็นเกี่ยวกับเชื้อชาติ ชาติพันธุ์

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีการศึกษาเกี่ยวกับ ความก้าวร้าว ความดึงดูดและความสัมพันธ์ การเจรจาต่อรอง การคล้อยตาม และการยินยอม ความเป็นธรรม และการแลกเปลี่ยนทางสังคม การช่วยเหลือ และการสื่อสารไม่ใช้ถ้อยคำ

3. กระบวนการปัจเจกบุคคลมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์และพฤติกรรมทัศนคติและการเปลี่ยนทัศนคติ กระบวนการรู้การเข้าใจ ความไม่สอดคล้อง การรับรู้บุคคล ความรู้สึกเกี่ยวกับตน พัฒนาการทางสังคมและบุคลิกภาพ ความเครียด อารมณ์ และการกระตุ้น และการระบุสาเหตุ (โยธิน คັນสมุททและจุมพล ฐนภัทรชิวิน, 2529)

จากหัวข้อเรื่องในจิตวิทยาสังคม จะเห็นได้ว่ากระบวนการระบุสาเหตุอยู่ในกระบวนการปัจเจกบุคคล ที่จิตวิทยาการกีฬานำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์กีฬา ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์บางอย่าง และแหล่งที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นการรับรู้สาเหตุของเหตุการณ์ (Event) และผลกรรม (Outcome) ที่เกิดขึ้น หรืออาจกล่าวถึงการระบุสาเหตุในลักษณะของวิถีทางซึ่งบุคคลใช้ตอบคำถามว่า "ทำไม" (Why) นั่นเอง (Kelley, 1973)

ในการแข่งขันกีฬารอบโลกครั้งที่ 25 ค.ศ.1992 ณ กรุงบาร์เซโลนา ประเทศสเปน นักกีฬาที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬารอบโลก ได้มีการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในการแข่งขันที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. ความวิตกกังวล	11. การเล่นที่ผิดหลัก
2. ความเครียด	12. ความมั่นใจ
3. ความสามารถ	13. สภาพสนาม
4. สมาธิ	14. สภาพอากาศ
5. การรบกวน	15. สภาพสิ่งแวดล้อม
6. ความตั้งใจ	16. ความประมาท
7. การฝึกซ้อม	17. ความโกรธ
8. ความกลัวที่จะผิดพลาด	18. กาลังใจ
9. การบาดเจ็บ	19. ประสบการณ์ในการแข่งขันกีฬา
10. ความเจ็บป่วย	20. แผนการเล่นยุทธวิธี

เวลา

จากสภาพการณ์แข่งขัน พบว่า หลังจากการแข่งขันกีฬาสิ้นสุดลงแล้ว ตัวนักกีฬาเองมักจะถามตนเองว่า ทำไมจึงประสบความสำเร็จ ทำไมจึงประสบความล้มเหลว ซึ่งก็มีคำตอบที่ได้รับมากมาย มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป และมีองค์ประกอบหลายอย่างเหมือนกัน ดังที่ ไวนเนอร์ (Weiner, 1986) ได้กล่าวถึง ผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวว่า มีสาเหตุของความความสำเร็จและความล้มเหลว จากแนวคามิตติการระบุสาเหตุ 3 มิติ คือ

มิติที่ 1. มิติที่มาของสาเหตุ (Locus of Causality) กำหนดขึ้นจากแหล่งที่บุคคลใช้ระบุสาเหตุของผลที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน หรือลักษณะส่วนตัว (Internal of Personal Factor) และสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก หรือสิ่งแวดล้อม (External or Environment Factor)

มิติที่ 2. มิติความคงที่ของสาเหตุ (Stability) กำหนดขึ้นจากลักษณะของสาเหตุนั้นว่า เป็นสาเหตุที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และสภาพการณ์หรือไม่ ซึ่งประกอบด้วยสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ (Stable) และสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่ (Unstable)

มิติที่ 3. มิติความสามารถในการควบคุมสาเหตุ (Controllability) กำหนดขึ้นจากการรับรู้ของบุคคลว่าเขาสามารถควบคุมสาเหตุที่ทำให้เกิดผลการกระทำของเขาได้หรือไม่ มิตินี้ประกอบด้วย สาเหตุที่สามารถควบคุมได้ (Controllability) และสาเหตุที่ไม่สามารถควบคุมได้ (Uncontrollability)

เมื่อพิจารณาดูจะเห็นว่า การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลว ในสถานการณ์การศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของจิตวิทยาการศึกษาที่ควรจะได้รับ การสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการที่บุคคลรับรู้สาเหตุของ เหตุการณ์ และผลกรรมที่เกิดขึ้น จะเป็นแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเฉพาะช่วง เฉพาะ เวลา และเฉพาะลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อไปได้ นักจิตวิทยาหลายคนสนใจมาก เนื่องจากการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวมีความเชื่อมโยง และสัมพันธ์ของการระบุสาเหตุสำหรับผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นไปสู่ผลที่ตามมา ซึ่งได้แก่ ความคาดหวังผลกรรมในอนาคต ความรู้สึกและอารมณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับความสำเริง หรือ ความล้มเหลว และการแสดงพฤติกรรมผลสัมฤทธิ์ในภายหลัง

จากสภาพการศึกษานี้ว่าจะเป็นการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันกีฬา สิ่งหนึ่งที่ผู้ฝึกสอนกีฬาสามารถสังเกตพบ คือ การที่นักกีฬาแต่ละคนมีพฤติกรรมสู่สัมฤทธิ์ผล (Achievement-Oriented Behavior) ในระดับที่แตกต่างกัน โดยนักกีฬาบางคนจะมีการแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลระดับสูง มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และใช้ความพยายามในการฝึกซ้อม และการแข่งขันกีฬาอย่างมาก ในขณะที่นักกีฬาบางคนกลับมีพฤติกรรมในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีลักษณะเฉื่อยช้า ขาดความกระตือรือร้น ขาดความเพียรพยายามในการฝึกซ้อม และการแข่งขันกีฬา หรือมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลระดับต่ำ และการที่นักกีฬามีระดับพฤติกรรมที่มุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลที่แตกต่างกัน มีผลให้นักกีฬามีผลสัมฤทธิ์ทางการกีฬาที่แตกต่างกันด้วย

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล พบว่า องค์ประกอบหนึ่งที่ มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผล นั่นคือ องค์ประกอบทางด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ของบุคคล (ราหะพรหม ชีรนิตติ, 2514 : อรพินทร์ ชูชม, 2522) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ที่จะกระตุ้นให้นักกีฬามีความเต็มใจ

ที่จะปฏิบัติตน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่านักกีฬาที่มีแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักจะประสบความสำเร็จมากกว่านักกีฬาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (Weiner,
 1972) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักจิตวิทยาจำนวนมาก ดังนั้นวิธี
 หนึ่งในการพัฒนาพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลของนักกีฬา คือ การมุ่งเน้นให้นักกีฬาพัฒนาแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของตนเอง

สำหรับวิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น แนวคิดหนึ่งที่ได้รับการสนใจศึกษา
 วิจัยกันอย่างมากในปัจจุบัน ก็คือ แนวคิดจาก ทฤษฎีผลของการระบุสาเหตุของไวเนอร์
 (Weiner, 1980b, 1985, 1986)

ไวเนอร์ ฟรีส คลุกา รีด เรส และโรเซ็นเบริยม (Weiner, Frieze,
 Kukla, Reed, Rest, Rosenbaum, 1971 cited by Weiner, Heckhausen,
 Meyer and Cook, 1972) พยายามที่จะวิเคราะห์พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการใฝ่สัมฤทธิ์ของ
 บุคคล โดยพิจารณาถึงการรับรู้สาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวของบุคคลว่า
 มีเป็นลักษณะ เช่นไร

ซึ่งจากการศึกษา พบว่า การระบุสาเหตุของความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ
 บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และต่ำนั้นจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บุคคลที่มีแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะมีการระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่การขาดความพยายาม ซึ่ง
 เป็นองค์ประกอบภายใน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และอยู่ภายใต้การควบคุมของตัวนักกีฬา
 ขณะที่บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักจะระบุสาเหตุของความล้มเหลวไปสู่การขาดความ
 สามารถ ความยากของงาน หรือโชค ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของเขา จาก
 การระบุสาเหตุที่แตกต่างกันนี้ จะนำไปสู่ความรู้สึกความคาดหวังที่แตกต่างกัน และนำไปสู่
 พฤติกรรมภายหลังที่แตกต่างกันด้วย โดยการระบุสาเหตุไปสู่การขาดความพยายาม จะก่อ
 ให้เกิดความรู้สึกผิด ละอาย แต่ไม่ทำให้เกิดความคาดหวังผลการกระทำในอนาคตที่ต่ำลง
 และพฤติกรรมภายหลัง จะมีลักษณะห่อเหี่ยว หรือมูานะมากขึ้น เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
 ส่วนการระบุสาเหตุไปสู่การขาดความสามารถ จะก่อให้เกิดความรู้สึกต่ำต้อย ละอาย มี
 ความคาดหวังผลของการกระทำในอนาคตที่ไม่เปลี่ยนแปลง และคาดหวังว่าตนเอง จะต้อง

ประสบความสำเร็จและล้มเหลวอีก และพฤติกรรมภายหลังจะมีลักษณะ ยอมจำนน เจื้อยซ่า ขาดความกระตือรือร้น กล่าวคือ การระบุสาเหตุมีผลทำให้บุคคลมีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และก่อให้เกิดความสำเร็จในอนาคตที่มากน้อยแตกต่างกันไปด้วย

โดยทั่วไปแล้วบุคคลมีการค้นหาสาเหตุที่เกิดขึ้น (Weiner, 1986) และในการค้นหาสาเหตุบุคคล จะนำปัจจัยหลาย ๆ อย่างเข้ามาประกอบการพิจารณาตัดสินผลกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านั้นจะประกอบไปด้วยสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน 3 แบบ (Bell-gredler, 1986) คือ

1. สิ่งชี้แนะซึ่งเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะ (Specific Informational Cues) ได้แก่ ประวัติดีความความสำเร็จในอดีต เกณฑ์ทางสังคม แบบแผนของการกระทำ และการให้เวลากับการทำงาน (Weiner, 1977) สิ่งชี้แนะเหล่านี้นำไปสู่ความแตกต่างกันในการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว

2. โครงสร้างทางสาเหตุ (Causal Schema) คือ โครงสร้างทางปัญญาที่การ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเชื่อทั่วไปของบุคคลเกี่ยวกับเหตุการณ์ และสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นั้น

3. ความรู้สึกรับเอียงต่อเหตุการณ์ (Individual Predisposition) คือ บุคลิกลักษณะ (Characteristics) ของบุคคลจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการระบุสาเหตุ

นอกจากงานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าควรจะมีการศึกษา วิจัย โดยนำแนวคิดของ ทฤษฎีการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ไปทำการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล วัฒนธรรมก็มีผลต่อพฤติกรรมเช่นกัน นอกจากนี้ประเพณี ความเป็นอยู่ และการอบรมเลี้ยงดู ย่อมมีความแตกต่างกันตามสภาพท้องถิ่น ซึ่งมีผลต่อการระบุสาเหตุความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่แตกต่างกันด้วย

เบแทนคอร์ท และไวเนอร์ (Betancourt and Weiner, 1982) ได้ทำการศึกษา วิจัย โดยนำแนวคิดของทฤษฎีการระบุสาเหตุไปทำการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อที่จะศึกษาผลที่เกิดขึ้น โดยทำการศึกษาถึงการระบุสาเหตุตามมิติการระบุสาเหตุเปรียบเทียบ

ระหว่างกลุ่มตัวอย่างชาวชิลี และชาวอเมริกัน ส่วนสาเหตุที่มีลักษณะคงที่ และสาเหตุที่สามารถควบคุมได้ จะถูกรับรู้ในลักษณะที่มีความคงที่ และสามารถควบคุมได้ น้อยกว่าที่ชาวอเมริกันรับรู้

สำหรับการศึกษา วิจัยที่นำแนวคิดของทฤษฎีการระบุสาเหตุมาใช้ในประเทศไทย โดยเฉพาะการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวมีอยู่น้อยมาก ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและ เห็นความสำคัญในการศึกษา เกี่ยวกับการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล เนื่องจากกระบวนการระบุสาเหตุที่มีความสำคัญต่อการกำหนดการเรียนรู้ และการกระทำของนักกีฬา ดังนั้นการสร้างการระบุสาเหตุ และการฝึกให้นักกีฬามีการรับรู้สาเหตุที่เหมาะสม จะนำไปสู่ความรู้สึก และความคาดหวังในทางบวก ซึ่งมีผลในการเพิ่มแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ของนักกีฬาได้ ด้วยการควบคุมอย่างมีระบบโดยใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษา วิจัยทางด้านจิตวิทยาการกีฬา ย่อมเป็นหนทาง และแนวทางใหม่ที่จะเกิดขึ้นในวงการกีฬาต่อไป สำหรับการศึกษาที่ได้ศึกษาแยกลักษณะเพศเพราะผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงความแตกต่างในการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง เนื่องจากวรรณคดีการศึกษา และการวิจัยเกี่ยวกับทักษะทางด้านกลไก และการจัดชุดประเภทกีฬา ยังไม่มีการประเมินค่าความแตกต่างที่มีความแน่นอนของการระบุสาเหตุระหว่างเพศชาย และเพศหญิง กล่าวคือไม่มีการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และความล้มเหลว จากสาเหตุพิเศษอื่น ๆ ของเพศชายมากกว่าที่เพศหญิงกระทำ (Grills, 1979, Iso - Ahola, 1979, Robert, Kleiber and Duda, 1981) นอกจากนี้ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างในการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิง ในการจำแนกการระบุสาเหตุตามมิติการระบุสาเหตุ 3 มิติ

ในสถานการณ์การแข่งขันกีฬา ประกอบด้วยการแข่งขัน 2 ประเภท คือ การแข่งขันกีฬาประเภทบุคคล และประเภททีม ซึ่งในการแข่งขันกีฬาประเภทบุคคลยึดถือความสามารถเฉพาะรายของนักกีฬา มีการตัดสินใจ และการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และ

ความล้มเหลวก็จะกระทำเฉพาะบุคคล หรือที่มีความเกี่ยวข้องกับตนเองเท่านั้น นอกจากนี้ ความรับผิดชอบที่มีต่อผลกระทำของตนเองย่อมมีสูงมาก ส่วนการแข่งขันกีฬาประเภทนั้น ยึดถือความสามารถของกลุ่มเป็นหลัก และจะอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันกีฬาที่มีการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้จึงเกิดสภาพการกระจายอำนาจความรับผิดชอบเกี่ยวกับผลของการกระทำ เมื่อ เป็น เช่นนี้การระบุนสาเหตุของความสำเ็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของ นักกีฬาประเภทบุคคล และประเภททีม ย่อมมีความแตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่าการแข่งขัน อาจ เป็นการค้นหาการระบุนสาเหตุของความสำเ็จและความล้มเหลวของตัวนักกีฬาเองและ ทีมที่มีการสนับสนุนรูปแบบ ความแนวคิดของทฤษฎีการระบุนสาเหตุของความสำเ็จและความ ล้มเหลว ซึ่งอาจสรุปได้ว่า สถานการณ์การแข่งขันที่แตกต่างกันนั้น อาจจะนำไปสู่รูปแบบที่ แตกต่างกันในสภาพการกระจายความรับผิดชอบเกี่ยวกับผลงาน และ เหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจ ศึกษาเกี่ยวกับการระบุนสาเหตุของความสำเ็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของ นักกีฬาประเภทบุคคลนั้น เนื่องจากการที่บุคคลจะ เข้าใจถึงการระบุนสาเหตุของความสำเ็จ และความล้มเหลวได้นั้นควรจะ เริ่มต้นจากการศึกษาการระบุนสาเหตุเกี่ยวกับตนเอง เสียก่อน เมื่อมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และลึกซึ้งแล้ว จึงนำแนวทางจากการศึกษาการระบุนสาเหตุ ของความสำเ็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของนักกีฬาประเภทบุคคลนี้ ไปใช้ ในการศึกษาการระบุนสาเหตุของความสำเ็จ และความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาของ นักกีฬาประเภทบุคคลต่อไป

จากการแข่งขันกีฬารอบโลกเกมส์ ครั้งที่ 25 ณ กรุงบาร์เซโลนา ประเทศ สเปนนั้น ภายหลังจากการแข่งขันกีฬานักกีฬามีการระบุนสาเหตุของความสำเ็จ และความ ล้มเหลวที่แตกต่างกันตามการรับรู้ผลการกระทำที่นักกีฬาได้รับ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจ ที่จะศึกษาถึงความแตกต่างกัน ในการระบุนสาเหตุของความสำเ็จ และความล้มเหลวของ นักกีฬาที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เนื่องจากการแข่งขันมีอยู่หลาย ระดับตามความสามารถของนักกีฬาที่เข้าร่วมแข่งขัน อาจกล่าวได้ว่าระดับความสามารถ ของนักกีฬามีผลต่อการระบุนสาเหตุของความสำเ็จ และความล้มเหลวที่แตกต่างกัน เนื่อง จาก เกณฑ์ทางสังคม และแบบแผนของการกระทำ เป็นข้อมูลที่แสดงเกี่ยวกับความสามารถ

ของบุคคล โดยถ้าบุคคลได้รับความสำเร็จจากการกระทำขณะทีคนอื่น ๆ ล้มเหลว เขาจะได้รับการตัดสินว่ามีความสามารถและในทางกลับกัน ถ้าบุคคลได้รับความล้มเหลวขณะทีคนอื่น ๆ ได้รับความสำเร็จ เขาจะถูกตัดสินว่าความล้มเหลวของเขา มีสาเหตุจากการขาดความสามารถ แต่อย่างไรก็ตามจำนวนของผู้ที่ได้รับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวจากการทำงาน ก็เป็นสิ่งที่ทำให้ต้องพิจารณาถึงลักษณะความยาก-ง่ายของงาน ในฐานะสาเหตุของผลที่เกิดขึ้น โดยถ้าคนส่วนใหญ่ได้รับความสำเร็จในการทำงาน ก็มีแนวโน้มว่าจะระบุสาเหตุของความสำเร็จว่าเป็นเพราะงานง่าย แต่ถ้าคนส่วนใหญ่ล้มเหลวจากการทำงาน สาเหตุก็จะได้รับการพิจารณาว่าเป็นเพราะงานยาก สำหรับการพิจารณาว่าความพยายามเป็นสาเหตุของผลกรรมหรือไม่ จะพิจารณาจากระยะเวลาที่ใช้ในการทำงานนั้น ความเหน็ดเหนื่อยที่เกิดขึ้น และการรับรู้ระดับความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ ส่วนเขคจะเชื่อมโยงกับการขาดความสามารถในการควบคุมผลกรรมของบุคคล และการเกิดขึ้นโดยบังเอิญของผลกรรมนั้น

ด้วยเหตุต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำรูปแบบของทฤษฎีการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวของ วัตน์เนอร์ (Weiner, 1986) นี้มาใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในสังคมไทย เนื่องจากสภาพของสังคมไทย วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การอบรมเลี้ยงดูในสังคมประภคิของแต่ละสังคม ย่อมมีความแตกต่างกันไป โดยผู้วิจัยหาการศึกษาถึงการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ในสถานการณ์การกีฬา ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภท บุคคล ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 25 พุทธศักราช 2536 ทั้งนี้เพื่ออภิปรายผลที่เกิดขึ้น และเป็นแนวทางสำหรับการหาวิธีการ ทำให้ให้นักกีฬาได้มีการพัฒนาศักยภาพทางการกีฬาของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536
2. เพื่อเปรียบเทียบ การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536
3. เพื่อเปรียบเทียบ การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

สมมติฐานของการวิจัย

การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา แบ่งออกตามลักษณะของการระบุสาเหตุได้เป็น 3 มิติ คือ มิติที่มาของสาเหตุ (Locus of Causality) มิติความคงที่ของสาเหตุ (Stability) และมิติความสามารถในการควบคุมสาเหตุ (Controllability) จากลักษณะของการระบุสาเหตุที่จำแนกตามมิติการระบุสาเหตุทั้ง 3 มิตินี้ จึงแบ่งได้เป็น 8 ลักษณะ โดยสมมติฐานของการวิจัยมีดังนี้

1. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค)

1.1 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว ไม่แตกต่างกัน

1.2 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างกัน

1.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (โชค)

2. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน)

2.1 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

2.2 การระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างกัน

2.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (สภาพการแข่งขัน)

3. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน)

3.1 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

3.2 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ไม่แตกต่างกัน

3.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่และไม่สามารถควบคุมได้ (ความยากของงาน)

4. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช)

4.1 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

4.2 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน

4.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความอดคิของโค้ช)

5. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์)

5.1 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์)ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

5.2 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน

5.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (อารมณ์)

6. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ)

6.1 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

6.2 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน

6.3 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามชั่วขณะ)

7. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ)

7.1 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว แตกต่างกัน

7.2 การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน

7.3 นมบีบปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับเพศที่มีผลต่อการระบุงสาเหตุ ของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะ คงที่และไม่สามารถควบคุมได้ (ความสามารถ)

8. การระบุงสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุม ได้ (ความพยายามถาวร)

8.1 การระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การ กีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว ไม่แตกต่างกัน

8.2 การระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การ กีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร) ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง แตกต่างกัน

8.3 นมบีบปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างกลุ่มนักกีฬา กับเพศที่มีผลต่อการระบุงสาเหตุ ของความสำเร็จและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะ คงที่และ สามารถควบคุมได้ (ความพยายามถาวร)

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เฉพาะการระบุงสาเหตุของความสำเร็จและความ ล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ของนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ในการ แข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบการระบุงสาเหตุของความสำเร็จและ ความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จกับ นักกีฬาที่ ประสบความล้มเหลว ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปี พุทธศักราช 2536

3. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การดำรกีฬา ระหว่างนักกีฬาชายกับนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

4. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่างกลุ่มนักกีฬากับเพศที่มีผลต่อการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การดำรกีฬา ของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

5. การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การดำรกีฬา แบ่งตามลักษณะการระบุสาเหตุออกเป็น 3 มิติ คือ มิติที่มาของสาเหตุ มิติความคงที่ของสาเหตุ และมิติความสามารถในการควบคุมสาเหตุ

6. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

6.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ

6.1.1 กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว

6.1.2 ตัวแปรเพศ ได้แก่ นักกีฬาชาย นักกีฬาหญิง

6.2 ตัวแปรตาม(Dependent Variable) คือ คะแนนการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การดำรกีฬา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบวัดเพื่อการประเมินค่า การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การดำรกีฬา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานี้ได้รับการรับรองจาก อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา และพลศึกษา ดังนั้นจึงใช้วัดการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การดำรกีฬาของนักกีฬาได้

2. การวิจัยนี้ถือเอาคะแนนการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา ที่เกิดจากการประเมินตนเอง เป็นดัชนีบ่งบอกระดับของการระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา

ค่างานักความที่เข้าในการวิจัย

นักกีฬา หมายถึง นักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงประเภทบุคคล ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

กลุ่มนักกีฬาประเภทบุคคล หมายถึง นักกีฬาที่เล่นกีฬาประเภทบุคคลเดี่ยว ซึ่งยึดถือความสามารถเฉพาะรายในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กีฬา 5 ประเภท เป็นตัวแทนของกีฬาประเภทบุคคลเดี่ยว ได้แก่ เทนนิสประเภทบุคคลเดี่ยว เทเบิลเทนนิสประเภทบุคคลเดี่ยว แบดมินตันประเภทบุคคลเดี่ยว ยูโดประเภทบุคคลเดี่ยว และฟันดาบประเภทบุคคลเดี่ยว

กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ หมายถึง นักกีฬาที่ชนะการแข่งขันในรอบแรก ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

กลุ่มนักกีฬาที่ประสบความล้มเหลว หมายถึง นักกีฬาที่พ่ายแพ้การแข่งขันในรอบแรก หรือนักกีฬาที่ตกรอบแรก ที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536

กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยหมายถึง การแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ก.ก.ม.ท.) ครั้งที่ 20 จะแข่งขัน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬา หมายถึง สาเหตุหลัก หรือ เหตุผลที่บุคคลอธิบายเกี่ยวกับความสำเริง หรือความล้มเหลวของผลกรรมที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์การกีฬาในที่นี้หมายถึง คะแนนที่นักกีฬาได้รับจากการออกแบบสำรวจเพื่อการประเมินค่า การระบุสาเหตุของความสำเริงและความล้มเหลวในสถานการณ์การกีฬาตามการรับรู้ผลกรรมของตนเอง แบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ

มิติที่มาของสาเหตุ (Locus of Causality) ซึ่งแบ่งเป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความสามารถ ความพยายามถาวร ความพยายามชั่วคราว อารมณ์ และสาเหตุที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ ความยากของงาน โชค สภาพการ แข่งขัน ความอคติของโค้ช

มิติความคงที่ของสาเหตุ (Stability) ซึ่งแบ่งเป็นสาเหตุที่มีลักษณะคงที่หรือเปลี่ยนแปลงได้ยาก ได้แก่ ความยากของงาน ความอคติของโค้ช ความสามารถ ความพยายามถาวร และสาเหตุที่มีลักษณะไม่คงที่หรือเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ได้แก่ โชค สภาพการ แข่งขัน อารมณ์ ความพยายามชั่วคราว

มิติความสามารถในการควบคุมสาเหตุ (Controllability) ซึ่งแบ่งเป็นสาเหตุที่บุคคลสามารถควบคุมได้ ซึ่งได้แก่ สภาพการ แข่งขัน ความอคติของโค้ช ความพยายามชั่วคราว ความพยายามถาวร และสาเหตุที่บุคคลไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ โชค ความยากของงาน อารมณ์ ความสามารถ

ดังนั้นลักษณะของการระบุสาเหตุที่จำแนกตามมิติการระบุสาเหตุทั้ง 3 มิติ จึงแบ่งได้เป็น 8 ลักษณะ ดังนี้

1. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ คือ โชค
2. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ คือ สภาพการ แข่งขัน
3. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ คือ ความยากของงาน
4. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ คือ ความอคติของโค้ช
5. การระบุสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ คือ อารมณ์

6. การระบุนสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะไม่คงที่ และสามารถควบคุมได้ คือ ความพยายามชั่วขณะ
7. การระบุนสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และไม่สามารถควบคุมได้ คือ ความสามารถ
8. การระบุนสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน ที่มีลักษณะคงที่ และสามารถควบคุมได้ คือ ความพยายามถาวร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะ การระบุนสาเหตุของความสำเรีงและความล้มเหลวในสถานการณการกีฬา ของนักกีฬายชาย และนักกีฬาหญิง ประเภทบุคคล ในการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 ปีพุทธศักราช 2536
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าถึงการระบุนสาเหตุของความสำเรีงและความล้มเหลวในสถานการณการกีฬาของนักกีฬา
3. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดการเรียนรู้ของนักกีฬา ในการรับรูสาเหตุที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่ความรู้สึกและความคาดหวังในทางบวกของนักกีฬา ซึ่งมีผลในการเพิ่มพูนแรงจูงใจในการพัฒนา พฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ และศักยภาพทางการกีฬาของนักกีฬา
4. เพื่อเป็นแนวทางของครู ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาจะได้นำไปประยุกต์ใช้กับการพลศึกษา จิตวิทยาการกีฬาในอนาคต เพื่อประสิทธิภาพในการแสดงออกทางการกีฬา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย